

Visie groene pleinen Het Kompas: de toekomstdroom

“Een mooie school, met een prachtig plein
Dé plek om creatief en sportief te zijn
De juiste koers voor ieder kind
De reis van je leven begint”

Het Kompas: een veilige koers voor ieder kind,
waar plezier op school en ontwikkeling voorop staan.

Aanleiding

Vanuit de visie van Het Kompas om een dynamische leeromgeving te bieden en nieuwe onderwijskundige ideeën toe te passen, is het de hoogste tijd om het huidige grijze plein te vergroenen. Naast de bijdrage van vergroening aan natuur en klimaat, tonen steeds meer onderzoeken namelijk de waarde van een groen plein aan voor de gezondheid en ontwikkeling van kinderen. De diversiteit aan speelmogelijkheden en avonturen maken een groen plein uitnodigend en stimuleert ook het enthousiasme van kinderen om naar school te komen. Daarnaast biedt een groen plein kansen voor de invulling van het lesprogramma.

Toen in 2024 wensen van ouders en directie met betrekking tot vergroening van de pleinen samen kwamen, heeft een projectteam de handschoenen opgepakt. Om de stip op de horizon te bepalen, zijn teamleden, leerlingen, ouders, omwonenden en de gemeente betrokken. Alle verzamelde input leggen we nu vast in deze visie, die richting geeft aan het ontwerp.

Waarom een groen plein?

Het Kompas kiest voor groene pleinen als uitdagende, inspirerende en gezonde buitenruimte die beweging, creativiteit en sociale interactie stimuleert. De natuurlijke elementen – zoals bomen, struiken, bloemen, hoogteverschillen en speelaanleidingen – bieden afwisseling en avontuur. Er is steeds meer onderzoek naar de aantoonbare positieve effecten van een groen plein¹:

- Een groen plein nodigt uit tot spelen en dus tot **plezier** hebben. Natuur maakt dat kinderen op een speelse manier kunnen exploreren en ontdekken. Dit sluit aan bij de visie van Het Kompas: *een veilige koers voor ieder kind waarbij plezier en ontwikkeling voorop staan.*
- Onderzoek toont aan dat er een sterke relatie is tussen natuur en **gezondheid**. Hoe meer iemand in aanraking komt met natuur, hoe kleiner de kans om (op latere leeftijd) gezondheidsproblemen te ontwikkelen.
- Er is meer ruimte voor **ontwikkeling...**
 - ... op **fysiek** vlak:

¹ Zie bijvoorbeeld “[Dit doet een groen plein echt met je leerlingen](#)” (PO-raad) en heel recent nog “[In Finland keldert het aantal astmapatiënten, wroeten in de aarde helpt](#)” (NOS) en “[Groen voorkomt pesten](#)” (Leidsch Dagblad).

- Een groen plein nodigt uit om op diverse manieren te bewegen en fysieke uitdagingen te zoeken. Uit onderzoek blijkt dat een groen plein (vooral bij meisjes) meer en beter beweeggedrag stimuleert.
 - Een groen plein biedt kinderen een gevarieerde omgeving, waarin zij leren omgaan met het nemen van risico's.
 - Op een groen plein wordt de fijne motoriek gestimuleerd door de aanwezigheid van takken, bladeren, schelpen, etc.
- ... op **cognitief** vlak:
 - Er is meer ruimte voor exploratie en creativiteit.
 - Een groen plein nodigt uit om nieuwe spellen te bedenken en constructief bezig te zijn.
 - Een groen plein zorgt ervoor dat kinderen al hun zintuigen kunnen gebruiken tijdens het spelen.
 - Een groen plein zorgt voor verhoging van concentratie na de pauze.
 - Een groen plein is inzetbaar in educatie.
 - Doordat een groen plein exploratie stimuleert, ontwikkelen kinderen onderzoeksvaardigheden.
- ... op **sociaal-emotioneel** vlak:
 - Natuur zorgt voor een veilige, geborgen sfeer waarin kinderen een respectvolle omgang met elkaar en de wereld om ons heen kunnen aanleren.
 - Er is meer sociaal contact en minder pestgedrag op een groen plein. De sociale interactie op het plein verbetert doordat kinderen samen ontdekken, spelen, aan de slag gaan en iedereen op zijn eigen manier mee kan doen.
 - Op een groen plein vervelen kinderen zich minder, doordat zij worden uitgedaagd tot spel, beweging en exploratie.
 - Een groen plein met bijbehorende educatie zorgt voor kennis over en respect voor de natuur.
- Aandacht voor diversiteit en autonomie:
 - De uitgebreide mogelijkheden die een groen plein biedt, verkleinen de tegenstellingen tussen kinderen. Dat zij op een gelijkwaardige manier kunnen spelen, zorgt voor meer sociaal contact en minder pestgedrag.
 - Groen biedt een kalmerende én tegelijkertijd stimulerende omgeving. Er is ruimte voor verschillende behoeftes (prikkel of juist rust).
 - Dit zorgt voor mogelijkheden voor zelfinitiatie en creatief spel, waardoor kinderen meer autonomie kunnen ervaren.
- Verantwoordelijkheid durven nemen en dragen:
 - Kinderen leren zorg te dragen voor natuur en omgeving. Een groen plein is duurzaam en klimaatadaptief, maar vergt zorg en onderhoud, waar kinderen zelf een rol in kunnen spelen.
 - Kinderen leren oplossingen te zoeken bij problemen, afspraken te maken en deze na te komen.

Aansluiting op de kernwaarden van Het Kompas

Een groen schoolplein geeft op veel verschillende manieren invulling aan de kernwaarden van Het Kompas, zoals deze zijn beschreven in het schoolplan:

	<u>Ontwikkeling</u> We hebben aandacht voor de persoonlijke ontwikkeling. Naast de “echte” schoolvakken vinden wij het belangrijk de sociale en emotionele ontwikkeling van kinderen goed te begeleiden. Wij proberen bewust ruimte te geven voor ieders persoonlijkheid.	Een groen plein biedt een stimulerende omgeving die kinderen uitdaagt en tegelijkertijd voldoende mogelijkheden voor rust herbergt. Er is ruimte voor verschillende behoeftes, wat aanleiding geeft tot zelfinitiatie, waardoor kinderen meer autonomie ervaren. Daarnaast is er meer sociaal contact op een groen plein en leren kinderen oplossingen te zoeken bij problemen, afspraken te maken en deze na te komen.
	<u>Veiligheid</u> We zorgen voor een veilige leef- en leeromgeving. We vinden het belangrijk dat kinderen en hun ouders zich thuis voelen op school.	Natuur zorgt voor een veilige, geborgen sfeer. Een groen plein biedt kinderen een gevarieerde omgeving, waarin zij leren omgaan met het nemen van risico's. Daarnaast biedt een groen plein dusdanig veel mogelijkheden om te spelen en mee te doen dat tegenstellingen tussen kinderen verkleinen. Er is hierdoor meer sociaal contact, minder verveling en minder pestgedrag.
	<u>Plezier</u> We werken met plezier en passie.	Op een uitnodigend groen plein kunnen kinderen op een speelse manier exploreren en ontdekken. Ook voor leerkrachten en ouders staat de uitnodiging open om op ontdekking te gaan. Kinderen en leerkrachten beleven plezier aan buitenlessen en zijn gemotiveerd te leren.
	<u>Respect</u> We hebben respect voor alle mensen en voor de wereld waarin we leven. We besteden aandacht aan het opvoeden van leerlingen tot volwaardige, respectvolle burgers.	Via een groen plein komen kinderen en het team in contact met en doen zij kennis op over de natuur. Via specifieke lessen en onderhoud, waarin kinderen en ouders een rol spelen, leren zij zorg te dragen voor hun omgeving en daarmee groeit ook het respect voor de natuur.
	<u>Creativiteit</u> Zowel breed als in leren. Naast kennisoverdracht besteden we veel aandacht aan de culturele, creatieve en lichamelijke ontwikkeling van de leerlingen.	Een groen plein biedt volop ruimte voor exploratie, onderzoek en creativiteit. Kinderen gebruiken er al hun zintuigen. Een groen plein nodigt daarnaast uit om op diverse manieren te bewegen, nieuwe spellen of constructies te bedenken en fysieke uitdagingen te zoeken.
	<u>Verbinding</u>	Een groen plein biedt kansen voor verbinding op verschillende vlakken: voor verbinding tussen de kinderen onderling, met ouders, en met de buurt; voor verbinding met de natuur. De sociale interactie op het plein verbetert doordat kinderen samen ontdekken, spelen, aan de slag gaan en iedereen op zijn eigen manier mee kan doen.

Ambitie

"De Kompastuin: samen bewegen in een natuurrijk, verbindend speel- en leerlandschap"

In het voorjaar van 2026 starten we met de realisatie van een natuurrijke buitenruimte. Alle ruimtes rondom de school (kleuterplein, fietsenstalling, bovenbouwplein) worden zoveel mogelijk vergroend en gaan een geïntegreerd groen plein vormen.

[de school] Het groene landschap inspireert en daagt uit tot bewegen, spelen, ontdekken en ontspannen. Een diversiteit aan speelaanleidingen biedt volop kansen voor de ontwikkeling van de kinderen op motorisch, cognitief, creatief en sociaal-emotioneel gebied. Er zijn plekken om samen te zitten en plekken om je terug te trekken, voor opladen en ontladen, waar je jezelf kunt zijn alleen of met anderen. Het landschap nodigt ook ouders uit en overbrugt daarmee de kloof die soms wordt ervaren.

Het landschap brengt kinderen, leerkrachten en ouders spelenderwijs in contact met de levende, diverse, veranderende natuur. Het groene plein wordt ingezet in het curriculum; een buitenleslokaal faciliteert het geven van natuurlessen en methodelessen in de buitenlucht. Een 'amfitheater' biedt daarnaast een centrale plek waar klassen, kinderen, team en ouders op een formele of informele manier kunnen samenkomen.

[de buurt] Het landschap biedt volop mogelijkheden om elkaar te ontmoeten, zowel voor kinderen en leerkrachten als voor ouders van de school en omwonenden. Het plein blijft aan de bovenbouwkant ook buiten schooltijden open en fungeert als groene huiskamer van de buurt. Kinderen en buurtgenoten ontmoeten elkaar en spelen op het plein, en dragen ook samen zorg voor het onderhoud van het landschap, wat de sociale cohesie in de wijk versterkt.

[en groter] Tenslotte draagt het plein bij aan het klimaatbestendig, biodivers en groener maken van de wijk, en zo aan een gezonder milieu en een duurzame toekomst. Noord-Hofland is één van de wijken in Voorschoten die het meest kwetsbaar is voor water-, droogte- en hitteoverlast. Vergroening zorgt voor verkoeling en voor betere doorvoer van regenwater, wat ten gunste komt van het grondwaterpeil en droogte voorkomt. Het vergroenen van het plein geeft hiermee invulling aan het bredere [plan](#) om Noord Hofland klimaatadaptief te maken.

Waarden voor ons plein

Uit deze ambitie spreken een aantal duidelijk waarden, die richting geven aan de betekenis van het plein voor de kinderen, leerkrachten en andere gebruikers:

- **Samen** :: verbinding met jezelf en elkaar, respect, gelijkwaardigheid, ontmoeten
- **Bewegen** :: uitdaging en ontspanning, motoriek, omgaan met risico's
- **Natuurrijk** :: verbinding met de natuur, exploreren, gezondheid
- **Spelen** :: ontdekken, inspireren, exploreren, fantasievol
- **Leren** :: ontwikkelen, experimenteren, wereld en natuur, creativiteit

Deze waarden zullen centraal staan bij de uitwerking van de functies en het ontwerp van het speel- en leerlandschap.